

Preek over 1 Korintiërs 12:22 – Ontdekzondag Baflo 2015

Liturgie:

- Welkom en mededelingen
- Votum en groet
- Zingen: Psalm 87:1-5
- Gebed
- Schriftlezing: Handelingen 2:41-47; 1 Korintiërs 12:12-27
- Zingen / luisterlied: Dit is mijn hand en dat mijn voet (Elly en Rikkert)
(https://www.youtube.com/watch?v=X5bZrIE_-l4)
- Tekst: 1 Korintiërs 12:22
- Preek
- Zingen: Lb. 252:1-4
- Luisterlied: Samen is veel leuker (Kidspraise)
(<https://www.youtube.com/watch?v=ZC5YBz6PW6Q>)
- Zingen: Gez. 161:1-4 (geloofsbelijdenis)
- Gebed (met gezongen Onzevader)
- Collecte (muzikale bijdrage Harry Beuker?)
- Zingen: Lb. 434:1-5
- Zegen (gezongen amen: Lb. 456:3)

Gehouden te: Baflo, 31-05-15 (14.30 u.)

Preek

Geliefde leden van Christus' lichaam, klein en groot, zwak en

1. De zwakste schakel

Dat is het thema van Ontdekzondag 2015. Het is gekozen door de Vereniging Dit Koningskind. Sinds een aantal jaren is de derde zondag maart de zogenaamde 'Ontdekzondag'.

Maar, staat er grootmoedig op de website: "Uiteraard kunt u de Ontdekzondag ook op een ander moment organiseren." Dat doen we hier in Baflo ook. Vandaag, 31 mei. Want in maart liep ons gemeenteproject nog.

De zwakste schakel. Dat thema wordt op de website van Dit Koningskind gelinkt aan 1 Korintiërs 12. In het bijzonder vers 22. Ik lees:

"Juist die delen van het lichaam die het zwakst lijken, zijn het meest noodzakelijk," zegt Paulus. En dat zegt hij hier over het lichaam dat kerk heet. Maar waarom zijn die delen noodzakelijk? Ziekten en beperkingen hebben we toch liever niet? Paulus schrijft over de zwakke delen omdat ze ons iets leren over het soort gemeenschap dat de kerk is. En omdat ze ons iets leren over wat werkelijk waardevol is in het leven."

De titel 'De zwakste schakel' bekt wel lekker. Zeker sinds de gelijknamige tv-quiz van een paar jaar geleden. Maar persoonlijk heb ik het gevoel, dat het toch niet helemaal past bij 1 Korintiërs 12. Dat is geen kritiek op Dit Koningskind. En al helemaal niet op de zusters van de gemeente, die onze ontdekzondag mee hebben voorbereid en die vorige week de flyer in de postvakjes hebben gestopt.

Ik zal proberen het uit te leggen. 'De zwakste schakel' veronderstelt een ketting. Als er aan beide einden van die ketting hard getrokken wordt moet hij het houden. Zo sterk moet hij zijn. Als hij breekt, heb je een probleem. Waar breekt een ketting? Bij de zwakste schakel. Die bijvoorbeeld uitgesleten of beschadigd is. Net zoals een elastiekje knapt op het punt waar hij het dunst en het zwakst is. Een elastiekje repareer je niet meer. Maar de zwakste schakel van een ketting kun je vervangen door een sterk exemplaar.

Maar zo gaat het niet in de kerk, in de gemeente van Christus. Daar gaat het niet over vervanging van zwakke of kapotte schakels.

Paulus gebruikt een ander beeld. Dat van een lichaam met allemaal verschillende leden. Die delen hebben ook allemaal een verschillende functie of taak. Maar samen vormen ze dat ene lichaam van Christus.

Dat wil Paulus de christenen van Korinte op het hart binden. In die gemeente waren heel veel verschillen. Dat is op zich normaal en niet verontrustend. Maar er waren er die prat gingen op hun eigen geestelijke gaven. Bijvoorbeeld het geschenk van het spreken in vreemde talen of klanktaal. En men keek neer op broeders en zusters die minder begaafd waren in hun ogen.

Paulus zegt: 'Beste mensen, dat moet je niet doen. Dat is fout. Want wie bepaalt dat de ene gave belangrijker in de gemeente is dan de andere? Jullie niet in elk geval.'

"Al die dingen kunnen wij doen dankzij de ene heilige Geest. Die ene Geest bepaalt welke bijzondere kracht hij aan ieder van ons geeft." (1 Kor. 12:11 BGT)

Paulus houdt de gelovigen in Korinte dan voor: 'Kijk nou eens naar je eigen lichaam. Zie je verschillende lichaamsdelen en besef wat ze allemaal doen. Hoe verschillend ze zijn en hoe verschillend ze functioneren.'

Ontdek opnieuw de diversiteit van al die leden. En geloof de eenheid van het lichaam in al die verscheidenheid, door en dankzij de Heilige Geest. Ga, kijkend naar het menselijke lichaam, opnieuw ontdekken hoe de gemeente van Christus in elkaar zit en functioneert. Als een echt lichaam.

Alles heeft elkaar nodig. Alle delen hebben een plaats in het lichaam om het als een levend en gezond geheel te laten functioneren. Hoe ver je ook van elkaar weg bent. Bijvoorbeeld hoofd en voeten. Daar heb je de beide uitersten van het lichaam te pakken. Helemaal bovenaan en helemaal onderaan je lichaam.

"Het oog kan niet tegen de hand zeggen: 'Ik heb je niet nodig.' En het hoofd kan niet tegen de voeten zeggen: 'Ik heb je niet nodig.'" (1 Kor. 12:21)

Iedereen snapt dat, veronderstelt Paulus bij zijn lezers. Dat is nogal wies! Maar waarom is het dan zo moeilijk om dat in de gemeente ook in praktijk te brengen? Dat is de onuitgesproken vraag van Paulus hierachter. Waarmee hij de christenen in Korinte aan het denken wil zetten. En de christenen van vandaag niet minder. U en mij bijvoorbeeld.

"Nee, natuurlijk niet! Sommige delen van het lichaam lijken minder belangrijk, maar we hebben ze toch echt nodig." (vs. 22 BGT)

Dat klinkt haast verontwaardigd. Zeker in de versie van de Bijbel in Gewone Taal.

Je lichaam heeft – dat weet je zelf – ook delen die niet zo opvallen. Leden waarvan je je amper bewust bent dat je ze hebt. Of waarvan je de functie niet eens weet te vertellen.

Voorbeeld: je oorlellen. Is hun functie alleen om een gaatje in te prikken en een oorbel aan te hangen? Ik noem maar wat. Of de kleine tepels van mannen. Wat heb je daaraan? Heb je die alleen voor de sier?

Dan heb ik alleen nog maar over uiterlijke lichaamsdelen.

Paulus noemt dan als voorbeelden van die zwakste delen je schaamdelen. Daar zorg je extra goed voor, omdat ze dat nodig hebben.

"Ons lichaam heeft ook delen waarvoor we ons schamen, en delen waarmee we onze behoefte doen. Maar juist voor die delen zorgen we extra goed, en we bedekken ze zorgvuldig met kleding." (vs. 23)

Met je schaamdelen loop je niet te koop. Je bedekt ze zorgvuldig met kleding en je besteedt er extra zorg aan. Ook een kwestie van hygiëne. En een kwestie van respect voor je lichaam.

Die extra zorg hebben je hoofd en je handen niet nodig. Daar ben je trots op, normaal gesproken. Die toon je frank en vrij. En die gebruik je in alle openheid.

Toch heb je, zegt Paulus, die minder belangrijke delen echt nodig voor een goed en gezond functionerend lichaam. Je moet er niet aan denken, dat je niet zou kunnen poepen en plassen.

2. Waarom nodig

Waarom heb je die delen van het lichaam die het zwakst lijken toch nodig? Die minder belangrijk geachte leden van je eigen lijf en van de gemeente van Christus. Het antwoord op die vraag is in eerste aanleg heel simpel: *"God heeft het zo gewild, toen hij de mens maakte."* (vs. 24 BGT)

Dat is geen dooddoener. Maar dat gaat heel diep. Je hebt in je lichaam met een bijzondere creatie van God te maken. Waar God zijn ziel in gelegd heeft, kun je zeggen. En zijn Geest als de levensadem.

Ik denk even aan wat Paulus eerder schreef over het uitdelen van geschenken door de Heilige Geest. Dat bepaalt de Geest zelf. Het gebeurt zoals Hij het wil. En de Heilige Geest is God.

Paulus motiveert: *"Want hij – dat is God – wil niet dat het ene deel van het lichaam zichzelf belangrijker vindt dan het andere deel. Nee, alle delen van het lichaam moeten met elkaar verbonden zijn."* (vs. 26 BGT)

God heeft het lichaam zo gemaakt in alle verscheidenheid en veelkleurigheid om de eenheid ervan te laten zien en die te laten beleven. Om er gezond van te kunnen genieten. Eén door de Heilige Geest. Eén in Christus. Nou heb ik alvast even over de gemeente als bezield lichaam.

In het lichaam zijn de delen die het minst belangrijk lijken nodig om de andere delen te laten beseffen hoe afhankelijk ze feitelijk zijn en hoe kwetsbaar. Dat je beseft hoe gebrekkig het lichaam functioneert, als je die zwakke delen niet zorgvuldig behandelt, maar achterop stelt, links laat liggen of de grond in trapt.

Waarom hebben we die delen van het lichaam, die het zwakst lijken, toch nodig? Om ons allemaal te bepalen bij Gods genade. En genade is, dat je bij God hoort op grond van de prestaties van Jezus Christus. Dat je zelf daarvoor niet zoveel – niets eigenlijk – kunt inbrengen. Het is Gods onmetelijke goedheid.

In de preek, die op de website voor Ontdekzondag beschikbaar gesteld was, staat het zo:

"Waarom? Om de rest er aan te herinneren wie we zelf ook zijn. En dat alleen liefde telt en liefde werkt."

Zo wil God het. Zo werkt Christus het. Zo schenkt de Geest het.

3. Wie zijn de zwakste delen?

Er komt nu wel een andere vraag naar boven: Wie zijn dan die delen van het lichaam, die het zwakst lijken, maar die toch nodig zijn? Dan gaan we vanuit de beeldspraak even naar de werkelijkheid van het lichaam van Christus. Korinte was zo'n lichaam van Christus. Baflo is het ook. Zo geloven we.

Ik nodig u uit om even over deze vraag na te denken.

[Denkpauze]

We kunnen hier allemaal wel een aantal namen noemen. Dat ga ik ook doen, hoewel het noemen van namen gevaarlijk is, omdat je gemakkelijk mensen passeert. En

omdat je dan gemakkelijk een etiket op iemand plakt. Maar goed, laten we het maar concreet maken.

We denken bijvoorbeeld aan *Harry, Marinda en Thomas*. Leden met een verstandelijke beperking, zoals wij dan zeggen. Unieke kinderen van God. En wat zijn ze belangrijk voor de gemeente. Daarmee zeg ik niet dat je moet staan juichen bij hun beperkingen of bij ernstige ziekten die mensen kunnen overkomen.

Wat is het vaak zwaar, vooral voor ouders, die alle dagen de zorg hebben voor deze bijzondere mensen. Daar hebben ze de kracht van de Heilige Geest heel hard voor nodig. En de liefde van God en de ondersteuning van de andere leden van het lichaam.

Ik wil heel voorzichtig nog een naam noemen als voorbeeld. Die van onze overleden broeder *Hendrik Theunis Doornbos*. Een lid van het lichaam op de achtergrond, in stilte, maar tot voor kort trouw aanwezig in de kerkdiensten op zijn eigen plek. Was hij een van die delen die het zwakst lijken, maar die o zo nodig zijn in het lichaam van de gemeente van Christus?

Nu stop ik met het noemen van namen van kinderen en volwassenen. In uw gedachten mag u de hele gemeente doorgaan. Wellicht ziet u en ontdekt u mensen met een ongeneeslijke ziekte in hun lichaam. Of in elk geval ouderen, die vanwege hun leeftijd of verzwakking niet meer in de kerk komen.

U herkent misschien mensen met weinig sociale contacten of contacten in de gemeente, een beetje aan de rand voor je gevoel. Om mensen met een emotionele beperking. Of mensen met weinig financiële middelen en mogelijkheden, die hulp en ondersteuning nodig hebben.

U kunt vast nog wel andere zwakke leden of categorieën bedenken.

Of herkent u uzelf? Bent u zelf een van de leden die minder belangrijk lijken en zo beoordeeld worden?

Wij zien onszelf graag vooraan bij de eervolle leden. De leden die vooroplopen of gezichtsbepalend zijn voor het lichaam, in de gemeente. Mensen met veel geestelijke gaven of een indrukwekkende staat van dienst. Of we zien onszelf als de voeten, die het hele lichaam dragen en voortbewegen. Of we...

Paulus rekende zichzelf het liefst bij de zwakken. En dat was geen valse bescheidenheid. 'Want als ik zwak ben, ben ik machtig,' schrijft hij. En hij had niet meer nodig dan Gods genade. Dat had de Heer zelf tegen hem gezegd.

Daar kunnen wij het dus ook mee doen.

Laten we goed bedenken, dat de Heer alle aandacht en liefde heeft voor de zwakken. Die zocht hij op tijdens zijn leven op aarde. En dat is niet veranderd met zijn hemelvaart en met de uitstorting van de Heilige Geest.

Maar hij doet het nu door de leden van zijn lichaam, die omzien naar wat het zwakst lijkt in de gemeente.

Zwakheid en onbeduidendheid zijn voor een deel kenmerkend voor de gemeente.

Dat hoort bij de roeping van de gemeente.

In hoofdstuk 1 van zijn brief heeft de apostel zijn lezers daarop al gewezen.

"Denk eens aan uw roeping, broeders en zusters. Onder u waren er niet veel die naar menselijke maatstaf wijs waren, niet veel die machtig waren, niet veel die van voorname afkomst waren. Maar wat in de ogen van de wereld dwaas is, heeft God

uitgekozen om de wijzen te beschamen; wat in de ogen van de wereld zwak is, heeft God uitgekozen om de sterken te beschamen; wat in de ogen van de wereld onbeduidend is en wordt veracht, wat niets is, heeft God uitgekozen om wat wél iets is teniet te doen. Zo kan geen mens zich tegenover God op iets beroemen.” (1 Kor. 1:26-29)

Paulus past het beeld van het lichaam met zijn verscheidenheid aan delen toe op de gemeente in vers 27:

“Zo is het ook met jullie. Jullie vormen samen één kerk, ieder van jullie hoort erbij. Want jullie horen allemaal bij Christus.” (BGT)

Het begin van de gemeente van Jezus’ leerlingen is nog steeds veelzeggend en maatgevend. Ik bedoel dat wat we lezen in Handelingen 2:

“Ze bleven trouw aan het onderricht van de apostelen, vormden met elkaar een gemeenschap, braken het brood en wijdden zich aan het gebed.

.....

Elke dag kwamen ze trouw en eensgezind samen in de tempel, braken het brood bij elkaar thuis en gebruikten hun maaltijden in een geest van eenvoud en vol vreugde.” (Hand. 2:42,46)

Trouw en eensgezind. Als een echt lichaam, levend door de Geest van Jezus Christus. Een eenheid in alle verscheidenheid, vanwege de ene Heer en het geloof in hem.

Broeders en zusters, vergeet wat mij betreft ‘de zwakste schakel’ maar heb in Christus’ naam oog voor die delen, die het zwakst lijken, maar die nodig zijn voor een goed functionerend lichaam. Behandel ze eervol en zorgzaam. Deel samen met hen in Gods genade. Dan volg je Christus’ na.

En, o ja, wie ben je zelf?

Amen